

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Nad'a Aliová:

Peacemaking na Blízkém východě – Cestovní mapa pro mír

Autorka se ve své práci věnuje blízkovýchodnímu mírovému procesu, tedy snahám o vyřešení konfliktu mezi Izraelem a Palestinci. Konkrétně se zaměřila na problematiku Cestovní mapy pro mír, jejímž prostřednictvím se mezinárodní společenství po skončení tzv. druhé intifády pokusilo dát tomuto procesu nový impuls.

Práce se snaží odpovědět na položenou výzkumnou otázku ověřením dvou základních hypotéz týkajících se role, kterou v izraelsko-palestinském konfliktu v nedávné minulosti sehrál tzv. blízkovýchodní Kvartet sestávající z USA, EU, OSN a Ruska, a vlivu soudržnosti palestinského vedení na mírový proces. Po úvodu a kapitole věnované obecným poznatkům týkajícím se problematice mediace sleduje autorka v následujících částech vývoj blízkovýchodního mírového procesu v 90. letech, přijetí dokumentu Cestovní mapy a činnost Kvartetu v roli zprostředkovatele. Poslední kapitola před závěrečným shrnutím je věnována ověření platnosti obou výše uvedených hypotéz.

Přestože autorka v odstavcích věnovaných použité metodologii hovoří o kritické či komparativní analýze, je základem její práce historiografický postup doplněný ve čtvrté části o rozbor postojů zúčastněných aktérů. I obě hypotézy jsou čistě empirické, bez teoretického zakotvení (viz s. 17). To však samo o sobě není nijak na škodu věci: historická analýza je provedena s maximální pečlivostí a přísnou nestranností, což je v případě poměrně kontroverzního současného tématu třeba ocenit. Vynikající ukázkou jsou stručná, ale výstižná shrnutí postojů jednotlivých členů blízkovýchodního Kvartetu v kap. 4.1. Ilustrací autorčiných analytických kvalit je i zhodnocení obou hypotéz, kdy dospívá např. k závěru, že „spíše než nejednota uvnitř Kvartetu je podle mého názoru zásadním problémem jeho pouhý formální význam“ (s. 80). Autorka jím dosvědčuje schopnost proniknout vlastním výzkumným postupem za oficiální proklamace a odborně posoudit objektivní (v rámci možného) stav věcí.

K práci mám pouze dvě závažnější výtky: Za prvé, výzkumná otázka a hypotézy formulované na s. 17 postrádají bližší vysvětlení. Není objasněno, proč jsou právě dva zvolené faktory (činnost Kvartetu a změny v palestinském vedení po smrti Jásira Arafata) těmi klíčovými. To neznamená, že nejsou podstatné, jen by bylo potřeba rozvést, proč tomu tak je (což by měla autorka učinit v průběhu obhajoby). Druhá připomínka se týká části práce věnované mediaci, resp. jejímu zakomponování do zbytku textu. Opět: souvislost mezi mediací (a různými jejími koncepty) a činností Kvartetu je zřejmá, ale práce bohužel s tímto teoretickým aparátem při konkrétní analýze dále nepracuje. Kapitola 1 tak působí odtrženě od zbytku textu, což je škoda, protože potenciál přístupů věnujících se problematice zprostředkování pro objasnění okolností souvisejících s Cestovní mapou pro mír, může být značný.

Naopak po stránce formální nelze práci vytknout takřka nic. Text se opírá o pečlivý a rozsáhlý výběr primárních i sekundárních zdrojů, s nimiž odpovídajícím způsobem pracuje. Autorce se navíc podařilo skloubit pregnantní odborné vyjadřování s použitím živého jazyka, díky čemuž se práce velmi dobře čte. Připojené přílohy mají ve vztahu k práci nezanedbatelnou informační hodnotu a práce obsahuje i všechny ostatní požadované náležitosti.

Obecně práci hodnotím jako poměrně zdařilý text, který vhodně kombinuje historický popis s analytickým přístupem, a **doporučuji ji** proto **k obhajobě**. V závislosti na průběhu obhajoby ji navrhuji hodnotit jako **velmi dobrou** až **výbornou**.

V Šanghaji dne 8. 6. 2009